

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № КИП-453-01-2
дата 12.01.2015 г.

1327

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на енергетиката

Изх. № E-02-00-1

Дата 12.01.2014 г.

до

Г-Н ПЕТЪР КЪНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ
ПРИ 43-ТОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Пл. „Княз Александър I“ №1

На Ваш № кип 453-01-2/ 03.12.2014 г.

Към наши № 02-00-120/ 08.12.2014 г.

ОТНОСНО: Становище по проекторешение на Народното събрание за прекратяване на действащите концесионни договори за добив на злато, ценни и редки метали № 454-02-15, внесено от Волен Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КЪНЕВ,

Във връзка с внесен за разглеждане и приемане в Народното събрание проект на решение за прекратяване на действащите концесионни договори за добив на

злато, ценни и редки метали № 454-02-15, и поискано от министъра на енергетиката становище по проекта и мотивите към него, изразяваме следната позиция:

Предложеният проект на решение предвижда:

- прекратяване на действащите концесионни договори за добив на злато, ценни и редки метали;
- изготвяне на стратегия за развитието на отрасъла;
- изготвяне на проекти на документи за изменение и допълнение на действащата законова и подзаконова нормативна уредба.

В мотивите към проекторешението се твърди, че:

- съществуват тежки проблеми по отношение добива на злато, ценни и редки метали в страната;
- не е известно кои са собствениците на дружествата-концесионери, които работят в бранша, те са изключително чуждестранни;
- не съществува никакъв контрол по отношение на добитите количества злато, ценни и редки метали;
- концесионерите работят при условията на тежки и системни нарушения на екологичното законодателство и застрашават околната среда;
- доходите, които реализира държавата са символични, постъпленията в държавната хазна от данъци, такси и други задължения на концесионерите, свързани с изискванията на българските закони са неясни, отрасълът се намира в сферата на сивата икономика;
- липсва ясна и адекватна нормативна уредба, която да регламентира отрасъла, необходимо е да се разработи и предложи такава, като преди това трябва да се спре дейността на сега действащите концесионери и да се изготви стратегия за развитието на отрасъла;
- добивът на злато, ценни и редки метали може да се превърне в мотор за излизане от икономическата криза.

На първо място, е необходимо да се посочи, че с приемане на проекта на решение ще се засегнат пряко:

- предоставени концесии за добив на **злато** – такива са концесиите за:
  - находище „Асарел“ с концесионер „Асарел – Медет“ АД, гр. Панагюрище;
  - находище „Челопеч“ с концесионер „Дънди Прешъс Металс Челопеч“ ЕАД, с. Челопеч;
  - находище „Елаците“ с концесионер „Елаците – Мед“ АД, с. Мирково;

- находище „Чала“ с концесионер „Горубсо – Кърджали“ АД, гр. Кърджали;
- находище „Асарел“, участък „Запад“ с концесионер „Асарел – Медет“ АД, гр. Панагюрище;
- находище „Хан Крум“, участъци „Ада тепе“, „Къпел“, „Къклица“, „Скалак“, „Зона Синап“ и „Сърнак“ с концесионер „Дънди Прешъс Металс Крумовград“ ЕАД;
- предоставени концесии за добив на ценни метали – Законът за подземните богатства (ЗПБ) не борави с понятието „ценни метали“. Съгласно използваната в практиката терминология ценните метали са злато, сребро, платина, рутений, родий, паладий, осмий, иридий, а в миналото като такъв метал се е считал и алуминият. В България от изброените са предоставени права за добив единствено на **злато и сребро** от следните находища:
  - находище „Челопеч“ с концесионер „Дънди Прешъс Металс Челопеч“ ЕАД, с. Челопеч;
  - находище „Елаците“ с концесионер „Елаците – Мед“ АД, с. Мирково;
  - находище „Мързян“, участък „Мързян-Север“ с концесионер „Минстрой Холдинг“ АД, гр. София;
  - находище „Андроу-Шумачевски дол“ с концесионер „Минстрой Холдинг“ АД, гр. София;
  - находище „Гюдюрска“, участък „Южна Петровица“ с концесионер „Минстрой Холдинг“ АД, гр. София;
  - находище „Джурково“ с концесионер „Лъки Инвест“ АД, гр. Лъки;
  - находище „Върба-Батанци“ с концесионер „Върба-Батанци“ АД, гр. Златоград;
  - находище „Хан Крум“, участъци „Ада тепе“, „Къпел“, „Къклица“, „Скалак“, „Зона Синап“ и „Сърнак“ с концесионер „Дънди Прешъс Металс Крумовград“ ЕАД;
- предоставени концесии за добив на редки метали – ЗПБ не борави с понятието „редки метали“. Съгласно използваната в практиката терминология редките метали са скандий, итрий, лантан, церий, празеодим, неодим, прометий, самарий, европий, гадолиний, тербий, диспрозий, холмий, ербий, тулий, итербий и лутеций, каквито не се добиват в България.

С приемането на предложеното решение ще се прекратят общо 11 сключени концесионни договора за добив на метални полезни изкопаеми, в т. ч. злато и сребро, от общо над 500-те действащи договора за добив на подземни

богатства. Страна по тези договори е държавата като концедент, която е в позиция на равнопоставеност с другата(ите) страна(и) по договорите, и не би следвало да употребява своите властническите правомощия за едностренно изменение или прекратяване на сключените от нея договори (по арг. от Решение № 7 от 10 април 2001 г. по к.д. № 1 от 2001 г.). Предвид това може да се стигне до правни спорове между концедента и концесионерите по прекратените договори и задължение за държавата да заплаща обезщетения за вредите от предсрочното прекратяване, които ще са в значителни размери с оглед на големия размер на необходимите за развитието на такива производства инвестиции и оперативни разходи.

С прекратяването на концесионните договори държавата ще носи не само последиците от прекратяването, някои от тях уговорени и със самите концесионни договори, но и предвидената отговорност за нарушаване на договорите за приватизация, към които те имат акцесорен характер (за които е приложимо).

Прекратяването на 11-те договора ще постави и редица други въпроси, главно свързани с управлението на находищата и прилежащата инфраструктура след прекратяването, финансирането на това управление и т. н., докато се приеме стратегия и се извършат необходимите законодателни промени във връзка с нея, ако и доколкото се налагат, както и докато се проведат уредените нови процедури във връзка с добива на подземни богатства от засегнатите с решението находища.

Всичко това налага преди да (а не след като) се пристъпи към конкретни действия за прекратяване на концесионни договори да се приеме стратегията, предвидена в чл. 7, ал. 1 от ЗПБ, и във връзка с направените изводи и поставените цели да се извършат съответните нормативни промени, като внимателно се прецизира доколко новите правила и разпоредби могат и следва да се отразяват на вече сключените концесионни договори, за да не бъде въвлечена страната ни в съдебни, арбитражни и други спорове и да се създаде имидж на България като страна с нестабилно законодателство и правен ред, несигурност на инвестициите и враждебност на институциите, което ще предпостави отлив на инвестиции в страната от български и чуждестранни инвеститори. Откликът на едно такова прибързано решение може да излезе извън рамките на минно-добивния бранш и да засегне и други индустрии. Това не само няма да помогне на страната да излезе от икономическата криза, но е възможно и да задълбочи икономическите и социални проблеми. Не може да се пренебрегва фактът, че икономическата криза засяга страни с много по-високи икономически показатели от България, тя не е явление, засягащо единствено и само нашата страна, и справянето със ситуацията ще се случи в контекста на глобалните процесите. С оглед на това, едно решение за прекратяване на 11 концесии едва ли ще постигне толкова мащабен ефект, колкото се твърди в мотивите към проекторешението.

Изложеното тук не означава, че не споделяме мнението, че е необходим анализ и ревизия на условията, при които се предоставят концесии за добив на подземни богатства. Методиките, по които се формира дължимото концесионно плащане, са изгответи при различни социално-икономически условия от настоящите. Задължително е да се извърши оценка на обстоятелствата, при които днес работят концесионерите и условията на концесиите да се съобразят с това. Задължително е също освен анализ на настоящата обстановка, да се възложи изготвянето на прогноза и за един по-продължителен период напред с оглед продължителността на концесионните правоотношения, така че след десет години да не са налага отново да се правят анализи, стратегии и законодателни реформи.

Измененията обаче не следва да засягат вече придобити права без да е проведен диалог с инвеститорите. Нито следва да се случват без да е налице един широк; ако е необходимо и по-продължителен, обществен дебат за бъдещето на индустрията.

От друга страна, позицията ми на подкрепа на един обстоен анализ на приходите от индустрията и извършване на реформа, доколкото се потвърди, че такава е необходима, не бива да се приема като съгласие с твърдението в мотивите към проекторешението, че „съществуват тежки проблеми по отношение на добива на злато, ценни и редки метали в страната“.

При осъществявания до момента контрол на изпълнението на концесионните договори за находища на метални полезни изкопаеми, е установено, че именно тази група концесионери е сред най-стриткните в изпълнението на поетите от тях задължения и в спазването на действащото в страната законодателство. Тази група концесионери формират и най-голям относителен дял в приходите от концесионни плащания за добив на подземни богатства. За последните пет години (2009-2013 г.) за добитите метали по 11-те предложени за прекратяване концесии са постъпили концесионни плащания в размер на 125 331 723,79 лв., като само от находища „Асарел“, „Елаците“, „Челопеч“ и „Чала“ постъпленията са в размер на 124 141 298,92 лв. без начислен ДДС. Данни за размера на внесения корпоративен данък, ДДС и други могат да се получат от приходната администрация, като докато не се анализират конкретните цифри е неприемливо да се твърди, че секторът оперира в сферата на сивата икономика.

Неточно е и твърдението, че не са известни собствениците на дружествата концесионери. Всички дружества, концесионери по гореизброените 11 договора за добив на метални полезни изкопаеми, са регистрирани съгласно българското законодателство търговски дружества и информация за актуалното им състояние може да се получи от Търговския регистър на Агенция по вписванията. Дружествата „Асарел – Медет“ АД, „Елаците Мед“ АД, „Горубсо-Кърджали“ АД, „Минстрой Холдинг“

АД, „Лъки Инвест“ АД и „Върба – Батанци“ АД са акционерни дружества с еmitирани поименни акции, като съгласно чл. 179 от Търговския закон са длъжни да водят книга за акционерите, от която може да се получи информация за собствеността на акциите от капитала на дружествата. Собствеността на дружествата „Дънди Прешъс Метлас Челопеч“ ЕАД и „Дънди Прешъс Метлас Крумовград“ ЕАД е видна при справка по партидата на дружествата в търговския регистър, като капиталът им е собственост на регистрирани в Холандия дружества от групата „Дънди Прешъс“. Само по себе си обстоятелството, че капиталът на едно или друго дружество-концесионер е чуждестранен, изтъкнато като мотив за прекратяването на концесиите, е напълно неприемливо, тъй като е в разрез с усилията ни, насочени към утвърждаване на България като локация с привлекателна инвестиционна среда, както за български, така и за чуждестранни инвеститори. Още повече, че България е страна и по редица международни договори, в които са залегнали принципи за наследчаване и защита на инвестициите и с дискриминативно отношение към чуждестранните инвестиции ще сме в нарушение на поети вече задължения към други държави. Това ще се отрази не само на развитието на сектора, свързан с добив на ценни метали, но и на икономиката ни като цяло.

Неоснователно е и твърдението, че не „съществува какъвто и да е контрол по отношение на добитите количества злато, ценни и редки метали“.

Контролът върху дейността по концесиите за добив се осъществява от съответната специализирана администрация съобразно предвиденото в ЗПБ, Закона за концесиите и правилника за прилагането му. Текущ контрол чрез периодични проверки се упражнява за изпълнението на задълженията на концесионерите, като резултатите се докладват пред междуведомствени комисии за контрол, в чийто състав са включени не само експерти от Министерство на енергетиката, а също така и от Министерство на финансите и администрацията на Министерския съвет. Чрез процедурата по съгласуване на работни проекти се упражнява контрол върху съдържанието им, избраната технология, предвидените мерки и т. н. Съгласуването на проектите се предхожда от тяхното разглеждане на междуведомствен Технико-икономически съвет, в който са включени представители на министъра на енергетиката, министъра на околната среда и водите, министъра на земеделието и храните, министъра на труда и социалната политика и външни експерти. Чрез проверките на място се извършва контрол върху изпълнението на вече съгласуваните проекти. Контрол се осъществява и върху съхранението и предоставянето на геологичка информация, получена в процеса на добив и допроучване в границите на находищата, върху управлението на минните отпадъци, като предстои режимът да бъде изцяло синхронизиран с европейското законодателство и по-специално

Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии.

Контрол във връзка с опазване на околната среда се осъществява от компетентните органи по Закона за опазване на околната среда, Закона за водите, Закона за защитените територии, Закона за биологичното разнообразие, Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове.

Съгласно Закона за опазване на земеделските земи и Закона за горите се осъществява контрол за опазване на поземления фонд и за ползването на земеделските земи и горите по предназначение или след необходимата промяна на предназначението.

Министерство на културата осъществява контрол за опазване на недвижимите културни ценности, доколкото такива попадат в концесионните площи на предоставените на концесия находища, а министърът на труда и социалната политика чрез своите структури контролира спазването на трудовото законодателство и осигуряването на безопасни и здравословни условия на труд.

Осъществява се контрол за спазване изискванията за безопасност на населението съгласно Закона за защита при бедствия.

Национална агенция за приходите осъществява контрол в рамките на своите правомощия.

Нито една сфера от дейността на концесионерите не е останала без правна регуляция и съответния административен контрол за спазването на изискванията на законодателството било по общия ред, било на специално основание.

Контрол се осъществява и върху метално съдържание в добиваната руда. В резултат на проведена процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет „Извършване от акредитирана лаборатория на количествен анализ на контролни преби за определяне на съдържанията на металите в тях“ на 04.04.2013 г. е сключен договор № 293 с акредитирана лаборатория „Евротест-Контрол“ ЕАД, гр. София, която е извършила контролно опробване и анализи на преби от находища на метални полезни изкопаеми, в т.ч. и на преби от осем находища от единадесетте, за които се предлага да бъдат прекратени предоставените концесии, като контрол на металното съдържание в рудата не е осъществен за другите три - „Асарел“, участък „Запад“, „Хан Крум“ и „Върба-Батанци“, предвид, че към онзи момент не са били въведени в експлоатация.

Резултатите от извършените анализи са предоставени на възложителя, придружени с доклад, съдържащ описание на мястото, количеството, метода на вземане на пробите, проведените химични изпитвания, статистическа обработка и др. В заключението на доклада е посочено, че с оглед на извършената статистическа обработка на резултатите в нито една от концесионните площи няма резултати със

статически значими разлики. Такъв контрол ще продължи да се възлага и в бъдеще, като се планира да се увеличи броя на контролната извадка с цел още по-представителна оценка.

По изложените твърдения за тежки и системни нарушения на екологичното и трудовото законодателство, които са достатъчно основание за прекратяване на концесионните договори, следва да се подчертава, че и към момента има правен механизъм за прекратяване на концесионни договори в такива хипотези без да е необходимо изричното решение на законодателния орган. Съгласно чл. 90, ал. 2 от ЗПБ министърът на околната среда и водите осъществява контрол върху дейностите по предоставени концесии за добив при условията на глава девета от Закона за опазване на околната среда. По аргумент от чл. 96, ал. 2 от Закона за подземните богатства и съгласно общите разпоредби на трудовото законодателство министърът на труда и социалната политика осъществява контрол за спазване изискванията за техническата безопасност, безопасността и здравето на работещите. Когато са констатирани нарушения, на основание чл. 91, т. 3 от ЗПБ посочените контролни органи могат да поискат от министъра на енергетиката да спре дейностите по добив при условията и по реда на чл. 68 от ЗПБ, а впоследствие и да прекрати концесията при наличие на предпоставките по чл. 69, ал. 1, т. 1 от ЗПБ. До момента контролните органи по опазване на околната среда и спазване на трудовото законодателство не са съобщавали за „тежки и системни нарушения на екологичното и трудовото законодателство“ по 11-те концесии, за които се иска прекратяване с решение на Народното събрание, нито е постъпвало искане за спиране действието на тези концесии във връзка с такива нарушения. Ако постъпи такава информация и са налице правните и фактически основания, ще се пристъпи към спиране и прекратяване на концесиите съгласно разпоредбите на ЗПБ без за това да е необходимо допълнително решение на законодателя.

В обобщение на изложеното, не подкрепям направеното предложение за прекратяване на концесионните договори, в изпълнение на които на територията на страната се добива злато и сребро. Изцяло подкрепям идеята за приемане стратегия за управлението на подземните богатства, като едва след това се пристъпи към изменения и допълнения в законодателството, доколкото са необходими. Считаме, че този процес трябва да обхване не само концесиите за добив на злато и сребро, но изцяло дейностите по търсене, проучване, добив и първична преработка на подземни богатства в страната. За целта обаче не е необходимо решение на Народното събрание, тъй като това е вече предвидено от законодателя в чл. 7, ал. 1 от действащия ЗПБ.

В случай че с приемането на стратегия се очертава необходимост от промяна в съществуващите вече концесионни и други правоотношения по повод подземните

богатства, това трябва да стане в условията на прозрачност и диалог с титулярите на вече предоставени права, за да не се допусне държавата еднострочно да променя вече възникнали отношения в разрез с конституционните принципи за правовата държава и свободната стопанска инициатива.

С уважение,

ТЕМЕНУЖКА ПЕТКОВА

3A Министър на енергетиката

по ЗАПОВЕД № РД - 16 - 3 / 09.01.2015г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № 01-00-184

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № Кип - 453-01-2
дата 13.12.2014 г.

София, 12.12.2014 г.

до

Г-Н ПЕТЬР КЪНЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И
ТУРИЗЪМ

На Ваш № кип 453-01-2 / 03.12.2014 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КЪНЕВ,

Във връзка с Ваше писмо под горния номер относно внесен в Народното събрание проект на решение за прекратяване на действащите концесионни договори за добив на злато, ценни и редки метали, № 454-02-15, внесен от Волен Сидеров и група народни представители, Министерство на финансите изразява следното становище:

С проекта на решение се предлага правителството да приеме необходимите мерки за прекратяване на действащите концесионни договори за добив на злато, редки и ценни метали, както и да състави стратегия за развитието на отрасъла и да предложи нова законова и подзаконова нормативна уредба.

Съгласно действащата правна рамка, министърът на енергетиката е компетентният орган в областта на подземните богатства по отношение осъществяване на контрол върху изпълнението на концесионните договори за добив и по разработване на Национална стратегия за развитие на минната индустрия. Обръщаме внимание, че такава стратегия бе разработена в периода 2012 – 2013 г. от експерти от тогавашното Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, научни институти и консултантски фирми. В тази връзка предлагаме, становището на министъра на енергетиката да бъде водещото по предложените решения в проекта на вносителите.

По отношение на направеното предложение за прекратяване на действащи концесионни договори, считаме, че приемането на подобни действия следва да е в максимална степен мотивирано и правообосновано, с оглед защита на държавния интерес, в т.ч. и при евентуални последващи съдебни дела, вкл. с международен характер. Същевременно, в приложените мотиви към проекта на решение не са посочени конкретни правни основания за прекратяване на действащите концесионни договори за добив на злато, ценни и редки метали, няма и анализ на правно-икономическите последици от подобни действия.

Предвид изложеното в мотивите отбелязваме, че в случай, че има конкретни сигнали за неизпълнения и/или нарушения от страна на даден концесионер, компетентните органи следва да приемат необходимите действия, съобразно приложимото законодателство и разпоредбите на концесионния договор, за проверка и установяване на фактическите обстоятелства. В случай на констатирано неизпълнение/нарушение следва да се наложат съответните санкции, в т.ч. е възможно и прекратяване на концесионния договор, в случай, че това е относимо.

Допълнително посочваме, че в проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2015 г. и в средносрочната тригодишна бюджетна прогноза за периода 2015 – 2017 г. са заложени определен размер неданъчни приходи в бюджета от концесионни плащания, в т.ч. от предоставени концесии за добив на злато, ценни и редки метали, който не би се реализирал в случай на прекратяване на концесионните договори. Отделно, негативен ефект би могъл да се очаква и върху бюджетите на определени общини, предвид разпоредбата на чл.61, ал.3 от Закона за подземните богатства.

МИНИСТЪР:

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № КИП-453-01-2
дата 15.12.2014 г.

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

Изх.№ 2330
дата 9.12.2014

ДО
Г- Н ПЕТЬР КЪНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА
И ТУРИЗЪМ

Относно: Ваш изх. № КИП 453-01-2/03.12.2014г.

Уважаеми г- и Председател,

Във връзка с горепосоченото писмо, Българска търговско – промишлена палата (БТПП) не подкрепя проекта за решение на Народното събрание за прекратяване на действащите концесионни договори.

БТПП приложено изпраща свое становище, което е депозирала на 21.03.2014г.

Приложение съгласно текста.

С уважение

Цветан Симеонов
Председател на УС
На БТПП

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
Изх.N 434
дата 21.03.2014

до
**ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА
ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА
И ТУРИЗЪМ ПРИ
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ –
Г-Н АЛИОСМАН ИМАМОВ**

ОТНОСНО: ВАШЕ П. ИЗХ. № КИП 453-01-7/25.02.2014 ГОД.

УВАЖАЕМИ Г-Н ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Българската търговско-промишлена палата (БТПП) не подкрепя проекта за решение на Народното събрание за прекратяване на действащите концесионни договори за добив на злато, ценни и редки метали (№ 454-02-31), внесен от Волен Сидеров и група народни представители:

1. Приемането на подобно решение би представлявало противоконституционен акт, тъй като противоречи на конституционния принцип за разделение на властите:

Конституцията обявява, че България е държава с парламентарно управление, което може да наведе на грешния извод, че Народното събрание може да се занимава с всякакви въпроси, както и да се намесва във всички аспекти на управление на страната. Обстоятелството, че според формата си на управление България е парламентарна република не означава, че тя се управлява от Народното събрание. Парламентарното

управление не означава управление на Парламента, тъй като това противоречи на другия основен конституционен принцип за разделение на властите (чл. 8 от Конституцията). Принципът на разделението на властите гарантира не само установяването на баланс между трите власти (законодателна, изпълнителна и съдебна), но и взаимното възпиране на властите помежду им, предотвратяване възможността една власт да доминира над другите, да се установи взаимодействие, а не надмощие.

Ето защо, ако под претекст за икономическа целесъобразност, обществен интерес и др. под. която и да е от трите власти се опита да да си присвои допълнителни (извънконституционни) правомощия, тя ще „декомпозира установения модел“ на взаимодействие между трите власти и „ще разстрои системата“ (цит. Реш. № 6/11.04.2012 г. на Конституционния съд по к.д. № 3/2912 г.).

Дейността по сключването и прекратяването на концесионните договори е в правомощие на изпълнителната, а не на законодателната власт. Поради това и предвид гореизложеното евентуалното приемане от парламента парламентарно решение, с което възлага на изпълнителната власт прекратяване на концесионни договори ще представлява противоконституционен акт, тъй като с него Народното събрание надхвърля конституционните си правомощия.

2. Независимо от гореизложеното предложението проект за решение не е придружен от необходимия икономически анализ и обосновка, поради което като неаргументиран е неубедителен.

С уважение,

Цветан Симеонов-
председател на БТПИ

БЪЛГАРСКА МИННО-ГЕОЛОЖКА КАМАРА

1404 София бул. „Околовръстен път“ №27 ет.1
Тел.: 02 99 50 307; Факс: 02 902 46 37
office@bmkk-ba.org; <http://www.bmkk-ba.org>

BULGARIAN CHAMBER OF MINING AND GEOLOGY

27, Okolovrasten pat Blvd., fl. 1, 1404 - Sofia
Tel.: +359 2 99 50 307; Fax: +359 2 902 46 37
office@bmkk-ba.org; <http://www.bmkk-ba.org>

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
42-РО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Г-Н МИХАИЛ МИКОВ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ
42-РО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АЛИОСМАН ИМАМОВ

КОПИЕ:

ПРЕЗИДЕНТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Г-Н РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Г-Н ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА
Г-Н САШО ДОНЧЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОНФЕДЕРАЦИЯ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ
И ИНДУСТРИАЛЦИТЕ В БЪЛГАРИЯ
Г-Н ОГНЯН ДОНЕВ

ПРЕЗИДЕНТА НА
КОНФЕДЕРАЦИЯ НА НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ В БЪЛГАРИЯ
Г-Н ПЛАМЕН ДИМИТРОВ

ПРЕЗИДЕНТА НА
КОНФЕДЕРАЦИЯ НА ТРУДА „ПОДКРЕПА“
Д-Р КОНСТАНТИН ТРЕНЧЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
ФЕДЕРАЦИЯТА НА НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ НА МИНЬОРИТЕ
Г-Н ВАЛЕНТИН ВЪЛЧЕВ

Член на:

1

Member of:

БЪЛГАРСКА МИННО-ГЕОЛОЖКА КАМАРА

1404 София бул. „Околовръстен път“ №27 ет.1
тел.: 02 99 50 307; факс: 02 902 46 37
office@bmak-bg.org; <http://www.bmak-bg.org>

BULGARIAN CHAMBER OF MINING AND GEOLOGY

27, Okolovrasten pat Blvd., fl. 1, 1404 - Sofia
tel.: +359 2 99 50 307; fax: +359 2 902 46 37
office@bmak-bg.org; <http://www.bmak-bg.org>

**ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
СИНДИКАЛНА МИНЬОРСКА ФЕДЕРАЦИЯ „ПОДКРЕПА“
Г-Н ВЛАДИМИР ТОПАЛОВ**

**ПРЕЗИДЕНТА НА
ЕВРОПЕЙСКАТА АСОЦИАЦИЯ НА МИННАТА ПРОМИШЛЕНОСТ,
МЕТАЛНИТЕ РУДИ И ИНДУСТРИАЛНИ МИНЕРАЛИ (ЕВРОМИН)
Г-Н МАРК РАЧОВИДС**

ДЕКЛАРАЦИЯ

на Управителния съвет на Българска минно-геоложка камара

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА,

С настоящото, на основание чл. 28, ал.4 от Правилника за организация и дейността на Народното събрание, Българска минно-геоложка камара (БМГК) заявява огромното си беспокойство и категоричното си несъгласие с предложения проект за решение за прекратяване на действащи концесионни договори за добив на злато, ценни и редки метали 454-02-31 (по-долу „Проекто-решението“).

Предложеното проекто-решение, прецедент в европейската практика, създава абсурдна ситуация за инвеститорите, враждебен инвестиционен климат в страната, ще доведе до абсолютна дестабилизация на минерално-сировинната индустрия и ще предизвика огромно напрежение сред служителите на минно-добивните дружества. В тези дружества понастоящем са пряко заети повече от 30 000 души, като на всяко такова работно място съответстват от 3 до 5 работни места в свързани и съпътстващи дейности – непряка заетост.

По-конкретно, позицията на БМГК по изложените към Проекто-решението мотиви, следвайки тяхната последователност, е следната:

1. *Твърдението, че добивът на злато, ценни и редки метали е моторът за излизане от тежката икономическа криза в страната, е необосновано.*

Заявената цел на Проекто-решението е разрешаване на проблемите в добивния отрасъл, което то не е в състояние да постигне. Изходът от икономическа криза

Член на:

2

Member of:

КРИБ

EURACOAL

БЪЛГАРСКА МИННО-ГЕОЛОЖКА КАМАРА

1404 София бул. „Околовръстен път“ №27 ет.1
Тел.: 02 99 50 307; Факс: 02 902 46 37
office@bmqk-bg.org; <http://www.bmqk-bg.org>

BULGARIAN CHAMBER OF MINING AND GEOLOGY

27, Okolovrasten pat Blvd., fl. 1, 1404 - Sofia
Tel.: +359 2 99 50 307; Fax: +359 2 902 46 37
office@bmqk-bg.org; <http://www.bmqk-bg.org>

предполага комплекс от икономически, социални и политически мерки, които освен това трябва да се разглеждат в контекста на икономическата и политическата криза в международен мащаб. Опитът Проекто-решението да се легитимира като средство за изход от икономическа криза, е несъстоятелен.

Очевидно става дума за опит да се подменят действителните проблеми и тяхното решаване със спорни реформи в добивния отрасъл, които освен това противоречат на Конституцията на Република България, на действащото законодателство и на поети от страната ни международни ангажименти.

2. Необосновани и неправилни са твърденията, че доходите, които държавата реализира от добива на злато, ценни и редки метали, са символични, защото постъпленията в държавната хазна от данъци, такси и други са неясни, „целият отрасъл се намира в сферата на своята икономика“, липсва контрол по отношение на добитите количества метали и по отношение смяната на собствениците.

На първо място, Концесионните такси в България са съизмерими с тези в останалите европейски страни с близки природни и икономически условия.

В този смисъл призовите за натиск върху бизнеса за промяна на вече склучени концесионни договори и за увеличение на концесионните такси по отношение на бъдещи концесионни договори не са основани нито на общоприетите пазарни условия в Европа и в света, нито на коректен сравнителен анализ. В резултат тези призови могат единствено да отблъснат инвеститорите (както българските, така и чуждестранните) от бранша и страната ни като цяло.

На второ място, действащите закони предвиждат редица ефективни мерки за контрол от страна на държавата върху дейността на концесионерите, които мерки се прилагат и спазват. Така например, Законът за подземните богатства („ЗПБ“) урежда контрола по отношение на геоложката информация, получена в процеса на добива на подземни богатства (чл. 13 – 15 ЗПБ), управлението на минните отпадъци (чл. 22а – чл. 22к ЗПБ), задълженията на концесионера (чл. 35, чл. 61, чл. 63а – чл. 63г ЗПБ), съдържанието и изпълнението на работните проекти (чл. 82 – чл. 86 ЗПБ), опазването на земните недра при търсенето, проучването и добива на подземни богатства и контрола върху него (чл. 87 – чл. 92 ЗПБ). Законът за концесиите (чл. 105) и правилникът за прилагането му (чл. 105 – чл. 11 ЗПБ) установяват общата уредба на контрола по изпълнение на задълженията на концесионера по концесионния договор.

Контролът и отчетността в добивния отрасъл са постоянни, а дейността на концесионерите е обект на детайлна проверка от компетентните държавни и общински органи.

3. Твърдението, че концесионерите системно нарушават екологичното и трудово законодателства, също е изцяло необосновано.

Член на:

3

Member of:

БЪЛГАРСКА МИННО-ГЕОЛОЖКА КАМАРА

1404 София бул. „Околовръстен път“ №27 ет.1
Тел.: 02 99 50 307; Факс: 02 902 46 37
office@bmak-bg.org; <http://www.bmak-bg.org>

BULGARIAN CHAMBER OF MINING AND GEOLOGY

27, Okolovrasten pat Blvd., fl. 1, 1404 - Sofia
Tel.: +359 2 99 50 307; Fax: +359 2 902 46 37
office@bmak-bg.org; <http://www.bmak-bg.org>

Спазването на законодателството е приоритет на всяко едно от добивните предприятия и се контролира от компетентните държавни органи. Отправяне на общи обвинения към един от важните и жизнени индустриални отрасли от парламентарна трибуна, като същевременно искаме да възродим българското производство е несериозно.

Специално трябва да се отбележи контролът върху изпълнението на трудовото законодателство (включително Кодекса на труда и Закона за здравословни и безопасни условия на труд) от страна на Министерството на труда и социалната политика чрез Инспекцията по труда и нейните поделения.

Като цяло, подобренията в условията на труд в минно-добивните предприятия и в компонентите на околната среда, във връзка с дейността на тези предприятия, са значителни. Редица от тези подобрения, особено някои от тях, въведени от дружества, собственост на чуждестранни компании, се разглеждат като най-добри практики от европейските институции и служат за пример на световни минни компании.

4. Относно посочената в Проекто-решението необходимост от разработване на детайлна нормативна уредба по отношение на добива на злато, ценни и редки метали

Възразяваме срещу разглеждането на добива на малка част от металните полезни изкопаеми като самостоятелен подотрасъл в българската добивна промишленост. Това ще доведе до различно третиране на ограничен брой инвеститори и ще засегне свободната конкуренция в бранша.

Значението на добивния отрасъл за цялостното състояние на икономиката поставя необходимост от единен и системен подход при анализ и преценка на предложението за изменения на законодателството и нормативната уредба. Това означава да се отчитат както интересите на държавата, така и на концесионерите, и да се търси баланс и съчетаването им.

БМГК през годините е била инициатор и активен участник в процеса на дефиниране, обсъждане и приемане на редица неотложни промени в нормативната уредба на минно-добивната дейност. Във връзка с това беше изгответна и Национална стратегия за развитие на минерално-сировинната индустрия през 2011 г. от колектив, воден от екип на МГУ „Св.Иван Рилски“, с участието на специалисти от БАН, Минен университет – гр. Леобен, Австрия, и други водещи български научни, инженерингови и правни организации и специалисти, и представен в Министерство на икономиката, енергетиката и туризма.

5. Категорично неприемливо и недопустимо е включеното в Проекто-решението изискване да се предприемат мерки за спиране на дейността на действащи фирм-концесионери, които са изцяло чуждестранни, и за прекратяването на действащи концесионни договори.

Член на:

БЪЛГАРСКА МИННО- ГЕОЛОЖКА КАМАРА

1404 София бул. „Околовръстен път“ №27 ет.1
Tel.: 02 99 50 307; Fax: 02 902 46 37
office@bmqk-bg.org; <http://www.bmqk-bg.org>

BULGARIAN CHAMBER OF MINING AND GEOLOGY

27, Okolovrasten pat Blvd., fl. 1, 1404 - Sofia
Tel.: +359 2 99 50 307; Fax: +359 2 902 46 37
office@bmqk-bg.org; <http://www.bmqk-bg.org>

Веднъж склучени, концесионните договори стават задължителни за страните по тях, включително и за държавата, в качеството ѝ на концедент (аргумент от чл. 20а, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите). Държавата може да спре или да прекрати еднострочно концесионен договор само ако е налице предвидена в договора или закона причина. В този смисъл, в свое Решение № 7 от 10 април 2001 г. по к. д. № 1/2001 г. Конституционният съд посочва, че съгласно чл. 19, ал. 1 от Конституцията икономиката на Република България се основава на свободната стопанска инициатива и държавата не може да променя вече възникнали граждански и търговски отношения. Държавата не може да администрира еднострочно търговски отношения, по които е и страна. Както е посочено и в Решение № 19 от 21 декември 1993 г. по к. д. № 11/1993 г. на Конституционния съд, гражданите и юридическите лица при една действително пазарна икономика, са по принцип равнопоставени на държавата и общините.

Едностренното прекратяване на концесионен договор от държавата без наличие на предвидените в договора и закона основания за това, ще лиши концесионера от права (вещни и облигационни), които концесията му предоставя, преди изтичане на нейния срок. Такова действие от страна на държавата представлява експроприация.

На второ място, едностренното прекратяване на концесионните договори по волята на концедента противоречи на основни принципи за защита на инвестициите, заложени в международни договори за защита и взаимно наследяване на инвестициите, по които България е страна. Инвестицията в действността по добив на подземни богатства на основание на склучени концесионни договори отговаря на дефиницията за инвестицията по смисъла на тези договори. Те забраняват експроприацията на „инвестиции“, като едностренното прекратяване на концесионните договори би представлявало правен спор между Република България и концесионерите по прекратени концесионни договори.

Нека не забравяме, че пазарната икономика не търпи волунтаристични и на пръв поглед лесни решения. Подобен подход може да доведе само до хаос в българската икономика и да подкопае международния и инвестиционния имидж на страната.

В заключение, спирането и прекратяването на концесионните договори противоречи на конституционните принципи за свободна стопанска инициатива, равнопоставеност на стопанските субекти и закрила на инвестициите. То би представлявало нарушение на международните ангажименти, и ще доведе до задължение за заплащане на значителни обезщетения за причинените на инвеститора вреди, както и ще засегне имиджа на страната като юрисдикция, която предоставя подходяща инвестиционна среда за значими инвестиционни проекти.

Член на:

WE SUPPORT

БЪЛГАРСКА МИННО- ГЕОЛОЖКА КАМАРА

1404 София бул. „Околовръстен път“ №27 ет.1
Тел.: 02 99 50 307; Факс: 02 902 46 37
office@bmqk-bg.org; <http://www.bmqk-bg.org>

BULGARIAN CHAMBER OF MINING AND GEOLOGY

27, Okolovrasten pat Blvd., fl. 1, 1404 - Sofia
Tel.: +359 2 99 50 307; Fax: +359 2 902 46 37
office@bmqk-bg.org; <http://www.bmqk-bg.org>

Вярваме, че становището ни ще бъде взето предвид при разглеждането на Проекто-решението и няма да бъде допуснато създаване на несигурност и нанасяне на трудно поправими щети на миннодобивния бранш и свързаната с него икономика на страната.

За Управителния съвет на БМГК:

Инж. Иван Андреев
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА БМГК
И ЧЛЕН НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

Член на:

EURACOAL